

Färdplan 2030

Strategisk inriktning för 2023 – 2030

Statens försvarshistoriska museer
med Armémuseum och Flygvapenmuseum

Inledning

Statens försvarshistoriska museers (SFHM:s) *Färdplan 2030* beskriver myndighetens vision och strategiska mål fram till år 2030. Det är ett långsiktigt styrdokument som beskriver både vart vi ska och vilka områden som är prioriterade för att vi ska ta oss dit. Färdplanen är ett stöd för prioriteringar av såväl ledningsgrupp som chefer och medarbetare i deras vardag. Mer detaljerad planering om vad vi gör och hur, framgår av den årliga verksamhetsplanen (VP) som tas fram i samtal på alla organisatoriska nivåer.

Myndigheten har sedan 2018 haft en strategisk inriktning för verksamheten. *Färdplan 2030* är nu vägledande för utvecklingen av vår verksamhet de kommande åren. Vårt kärnuppdrag om försvarshistorien är stabilt och består – att främja kunskapen om det svenska försvaret genom tiderna och om försvarets roll i samhällsutvecklingen. Våra prioriteringar, uttryckt i "Fokusområden" har utvecklats i takt med både utvecklat uppdrag, resurstillskott, behov i verksamheten och betydande förändringar i omvärlden.

Den 28 november 2024 gav regeringen i uppdrag till SFHM och Statens maritima och transporthistoriska museer (SMTM) att gemensamt ta fram förslag på hur SFHM:s uppgifter kan överföras till och inordnas i SMTM. Båda myndigheternas uppgifter och verksamhetsorter ska vara oförändrade. Utgångspunkten ska vara att organisationsförändringen ska träda i kraft 1 januari 2026. Uppdraget innebär att vi tillsammans med SMTM ska analysera konsekvenser av och förbereda för ett inordnande på kort tid samtidigt som vi ska bedriva en kvalitativ verksamhet. Även under dessa förutsättningar ska *Färdplan 2030* vara vår ledstjärna för prioriteringar och eventuella omprioriteringar för att utveckla vår verksamhet och nå vår vision och strategiska mål på bästa sätt.

Helene Rånlund
Överintendent
2025-01-09

Om Färdplan 2030

Färdplan 2030 är myndighetens övergripande och långsiktiga styrdokument. Den är styrande för myndighetens verksamhetsutveckling, prioriteringar och resursfördelning de kommande fem åren.

Vårt uppdrag

Statens försvarshistoriska museer (SFHM) har till uppgift att främja kunskapen om det svenska försvaret genom tiderna och om försvarets roll i samhällsutvecklingen. I myndigheten ingår Armémuseum i Stockholm, Flygvapenmuseum i Linköping samt Försvarets traditionsnämnd. SFHM prövar även frågor om statsbidrag enligt förordning (2013:1007) om statsbidrag till försvarshistoriska museiverksamheter.

Vår roll i samhället

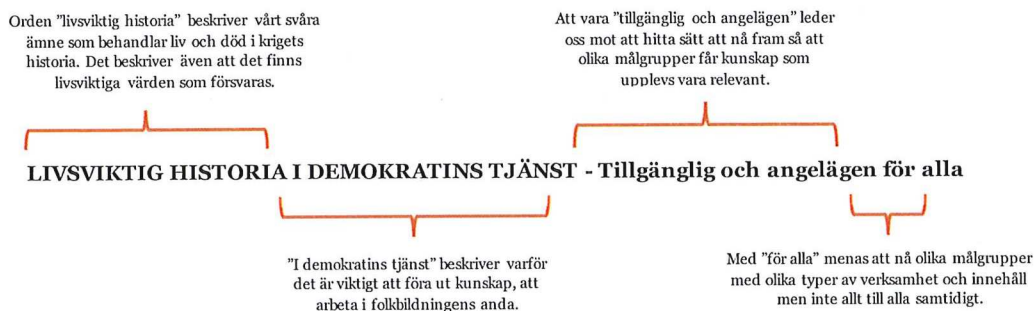
Vår uppgift att främja kunskapen om det svenska försvarets roll i samhällsutvecklingen genom en rimlig balans mellan historia, nutid och framtid, är viktigare än någonsin. Säkerhetsläget i Sveriges närområde och även inom landets gränser har försämrats de senaste åren, vilket ställer delvis nya krav på säkerhetsarbetet samtidigt som beredskapen i totalförsvaret har hög prioritet också för kulturarvsinstitutioner. Kulturarv definieras numera som en samhällsviktig verksamhet i totalförsvaret. Förutom att SFHM:s verksamhet ska upprätthållas vid händelse av fredstida krissituationer och höjd beredskap i Sverige har vi i vårt uppdrag som försvarshistorisk museimyndighet ansvar för ett ämnesområde där den samtida utvecklingen och dess konsekvenser är av stor betydelse för både samhälle och individ.

SFHM:s vision

Livsviktig historia i demokratins tjänst – tillgänglig och angelägen för alla

SFHM:s vision syftar till att ge en tydlig gemensam riktning för verksamheten, en ledstjärna för alla oss som arbetar på och för SFHM. Visionen handlar om att försvarshistoria ska vara "Livsviktig historia i demokratins tjänst, tillgänglig och angelägen för alla" och den har stöd i regeringsformen (1974:152), den statliga värdegrunden och museilagen (2017:563). Visionen uttrycker även att vi i vår verksamhet ska bidra till det större syfte som Sverige förbundit sig till i FN:s globala hållbarhetsmål - Agenda 2030 - för social, ekonomisk och ekologisk utveckling.

Figur: SFHM:s vision med beskrivande text

Strategiska mål

Vi sätter besökarna i centrum, är tillgängliga och angelägna för fler.
Önskat tillstånd 2030: Attraktiva mötesplatser med lärande och upplevelser som berör.

Detta gör vi genom att:

Dela kunskap generöst, skapa lärande och reflektion kring samtid och framtid genom historien.
Önskat tillstånd 2030: Trevärdiga och engagerande plattformar för försvarshistoria.

Dimensionera samlingen så att vi kan ta ansvar och tillgängliggöra mer så att det försvarshistoriska kulturarvet når hela landet.
Önskat tillstånd 2030: Långsiktig och hållbar samlingsförvaltning.

Vara en lärande och hållbar organisation som samarbetar med andra.
Önskat tillstånd 2030: En sammanhållen och lärande myndighet som samarbetar med andra.

Myndigheten har fyra strategiska mål. Det första målet är övergripande och de tre andra är mål kan beskrivas som genomförandemål, de beskriver på vilket sätt vi kan leva upp till det övergripande målet. Till respektive mål finns ett önskat tillstånd beskrivet – vad myndigheten ska leva upp till år 2030.

FOKUSOMRÅDEN

Till vart och ett av de strategiska målen anges ett antal fokusområden som syftar till att precisera målen och de prioriteringar som ska vara styrande för de kommande årens verksamhetsstyrning och resursfördelning. Fokusområden kan gälla i ett eller flera år och anges därför i VP-direktiv och fastställs i verksamhetsplanen (som uppdateras varje år). Ytterligare prioriteringar i form av projekt och aktiviteter anges också i det årliga beslutet om verksamhetsplan och budget.

God förvaltningskultur - den statliga värdegrunden

En god förvaltningskultur är de beteenden och förhållningssätt som vilar på den statliga värdegrunden. Efterlever alla statsanställda den statliga värdegrunden ger det förutsättningar för en effektiv, rättssäker och fungerande förvaltning. Som anställda vid en statlig myndighet måste vi följa grundlagar och andra lagar som lägger fast de yttre ramarna för all statlig verksamhet. Den statliga värdegrunden utfår från regeringsformens (och i andra lagar och förordningar) grundläggande krav och består av de sex principerna demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt och service.

Läs mer om den statliga värdegrunden här: <https://www.forvaltningskultur.se/>

Den statliga värdegrunden ska genomsyra allt vårt arbete, såväl externt som internt. Ett sätt att arbeta praktiskt med den statliga värdegrunden är genom det systematiska arbetet för social och organisatorisk arbetsmiljö.

Arbetsmiljö

SFHM:s arbetsmiljö kännetecknas av säkra och goda arbetsförhållanden som ger förutsättningar för trivsel och hälsa. Både arbetsgivaren och medarbetaren har ansvar för att utföra myndighetens uppdrag och bidra till en god arbetsmiljö. Myndighetschefen har det yttersta och övergripande ansvaret för SFHM:s arbetsmiljö.

Vi arbetar systematiskt med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) och har formulerat mål för vad som skapar goda förutsättningar för en god arbetsmiljö på vår arbetsplats.

SFHM:s OSA-MÅL

- Medarbetare är insatta i och arbetar i enlighet med uppdrag, mål och strategier.
- Medarbetare verkar aktivt för en långsiktigt hållbar balans mellan ansvar och arbetsbelastning.
- Vi har tillit till och respekterar varandra.

Så styrs vår verksamhet

Som myndighet har vi i uppgift att genomföra de beslut som riksdagen och regeringen fattar. Myndigheterna är organisatoriskt fristående, men styrs av regeringen som ansvarar för myndigheternas verksamhet inför riksdagen. Regeringen fattar beslut om den långsiktiga styrningen av vår myndighet i förordning (2007:1178) med **instruktion** för SFHM och i förordning (2013:1007) om statsbidrag för försvarshistoriska museiverksamheter. I det årliga **regeringsbrevet** anges hur mycket resurser vår myndighet får kommande år, särskilda uppdrag, återrapporteringskrav och finansiella villkor.

I vår **Färdplan 2030** beslutar SFHM myndighetens långsiktiga styrning med vision, strategiska mål och önskade tillstånd samt påminner om målen för arbetsmiljöarbetet. Varje höst delges ett **VP-direktiv** där SFHM fastställer förutsättningar för nästa års planering; omvärldsanalys, ekonomi och prioriterade fokusområden. Strax efter årsskiftet beslutar överintendenten myndighetens **verksamhetsplan och budget** för det kommande året, därefter fastställer respektive avdelningschef och HR sina verksamhetsplaner. Museiavdelningarna använder sig av en **strategisk karta** som visar prioriterade områden och aktiviteter per år för att då myndighetens vision och strategiska mål.

I arbetet med VP, budget och när vi utför vårt arbete finns det en mängd olika lagar och förordningar som vi behöver känna till och följa. SFHM har även ett antal **interna styrande och stödjande dokument**. Det mest centrala styrande dokumentet är Arbetsordningen, som reglerar hur ansvar och befogenheter är fördelade i myndigheten.

Vi följer det **ekonomiska utfallet löpande** och i **tertialuppföljningen** görs en samlad uppföljning av det som prioriterats i verksamhetsplanen. Omprioriteringar görs om det behövs. Efter årets slut görs en **årsredovisning** (februari) med en analys av hur vi utfört vårt uppdrag och använt resurserna och i mars lämnar SFHM sitt **budgetunderlag** för de kommande tre åren till regeringen. Båda dokumenten är viktiga underlag för regeringens styrning av myndigheten.

REGERINGENS STYRNING

Instruktion
Regleringsbrev

VÅR INTERNA STYRNING

Färdplan 2030
VP-direktiv
Verksamhetsplan
Budget
Strategisk karta (används av museerna)

ÖVRIG STYRNING OCH REGLERING

Lagar och förordningar
Interna styrande och stödjande dokument
Dispositiva branschöverenskommelser

Vi utför vår verksamhet under året

INTERN UPPFÖLJNING

Tertialuppföljningar av verksamhet och ekonomi
Månadsvisa utfall och ytterligare prognoser vid behov

UPPFÖLJNING TILL REGERINGEN

Prognoser
Årsredovisning
Budgetunderlag
Regeringsuppdrag

